

työn

3-4/2010

MAAILMA

EROON LAPSITYÖSTÄ

Työpaikat vihreiksi, Osuustoiminta kuiville talouskriisistä, Kansainvälinen työkonferenssi, ILO:n varapääjohtaja Kari Tapola Työn Maailma -lehden haastattelussa.

Työn Maailma -lehden artikkelit perustuvat Kansainvälisen työjärjestön ILO:n julkaiseman *World of Work* -lehden aineistoon. Lehden tehtävänä on tehdä ILO:n toimintaa tunnetuksi Suomessa sekä kertoa ajankohtaisista työelämään liittyvistä kysymyksistä eri puolilla maailmaa. Kirjoitukset eivät kuitenkaan välttämättä edusta ILO:n virallista kantaa. Lehti ilmestyy suomen lisäksi 14 muulla kielellä.

Työn Maailma -lehteä julkaisee Suomen ILO-neuvottelukunta, jonka tehtävänä on avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/77). Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 jäsentä, jotka edustavat työasiain-, sosiaali- ja terveys- sekä ulkoasiainhallintoa, julkisen alan työnantajatahoja ja merkittäviä työnantaja- ja työntekijäkeskusjärjestöjä. Neuvottelukunnan puheenjohtaja toimii myös *Työn Maailma* -lehden päätoimittajana.

Yhdestä kahteen sivua lehdestä on varattu neuvottelukunnan omalle tiedotusaineistolle.

Lehti ilmestyy kolmesta neljään kertaa vuodessa.

Tämän lehden artikkelit on aiemmin julkaistu *World of Work* -lehden numerossa 69.

Päätoimittaja
Raila Kangasperko
Hallitusneuvos
Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO

Toimitus ja taitto
Marketta Ollikainen
LavengriPress
Neljäs Linja 17 - 19 A 26,
00530 HELSINKI
email: marketta.ollikainen@kolumbus.fi

Painopaikka
Edita Prima Oy

Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
email: rekisteripalvelut@edita.fi tai
Fax: 020 450 2452
(Osoitteenmuutoksiin/tilauksiin pyydetään laittamaan viitteeksi ”Työn Maailma -lehti”)

ISSN 1237-4571

Kannen kuva: ILO

Pääkirjoitus

Työllisyys esillä ILO:n työkonferenssissa

Suomen ILO-neuvottelukunta on päättänyt ”elävöittää” tätä lehteä siten, että kolmikannan osapuolet kirjoittavat vuorotellen pääkirjoituksen. Neuvottelukunnan puheenjohtajana sain kunnian avata tämän uuden käytännön.

Työelämän oikeuksiin ja työehtoihin kohdistuu jatkuvia kehityspaineita, eikä vähiten globaalissa maailmassa, jossa nykyisin elämme. Tällaisiin paineisiin on vaikea vastata pelkästään virkatoimin, kansallisesti tai edes EU:n tasolla. Palkansaajien ja työnantajien on oltava mukana maailmanlaajuisesti ratkaisemassa niitä. Vaikka ILO:n ratkaisut perustuvat hallitus-, työnantaja- ja työntekijäryhmien itsenäisiin päätöksiin, ne ovat käytännössä yhdessä neuvoteltuja ja pohjautuvat työelämän osapuolten voimien yhdistämiseen ja asiantuntemuksen hyödyntämiseen.

Viime vuosina ILO on panostanut erityisesti työllisyyskysymyksiin. Tulos ei ole huono, sillä ILO:n päätöksillä sen jäsenvaltiot ovat antaneet selkeän sitoumuksen sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta, johon käsitteeseen sisältyy tavoite ihmisarvoisen työn mahdollistamisesta kaikille ihmisille.

Viime kesän työkonferenssin yksi keskeinen aihe oli juuri työllisyys. Valintaan vaikutti finanssikriisistä alkanut syvä ja maailmanlaajuinen talouskriisi. Yhteisesti hyväksytyissä johtopäätöksissä korostuvat erittäin hyvin tarvittavat toimet, kuten

- lyhyen aikavälin toimissa työllisyyttä tukevat investoinnit, julkiset työllistämistakuut ja -ohjelmat, koulutus, pienten yritysten tukeminen ja kestävä ja ympäristöystävällinen yritystoiminta,
- sosiaaliturvan riittävän tason varmistaminen ja oikea kohdentaminen,
- työelämän normien kunnioittamisen tärkeys myös kriisin aikana sekä
- kolmikantainen valmistelu työelämään liittyvistä ratkaisuista.

Tällaisten tavoitteiden valossa on selvää, etteivät ekonomistit voi eivätkä saa pelkästään ratkaista talouskriisejä. Näistä lähtökohdista ILOlle on syntynyt kuin luonnostaan uudenlainen rooli, jota tulee edelleen kehittää ILO:n perinteisen toiminnan, kuten yleis-sopimusten ja suositusten valmistelun ja niiden valvonnan ohella. Maailmassa mikään järjestö tai valtiokaan ei voi enää toimia yksinään, vaan työtä on tehtävä yhdessä punniten asioita usealta kannalta. ILO:n osuus tässä työssä on osoittaa tietä, joka johtaa oikeudenmukaiseen kohteluun työelämässä ja samalla vähän parempaan maailmaan.

Raila Kangasperko

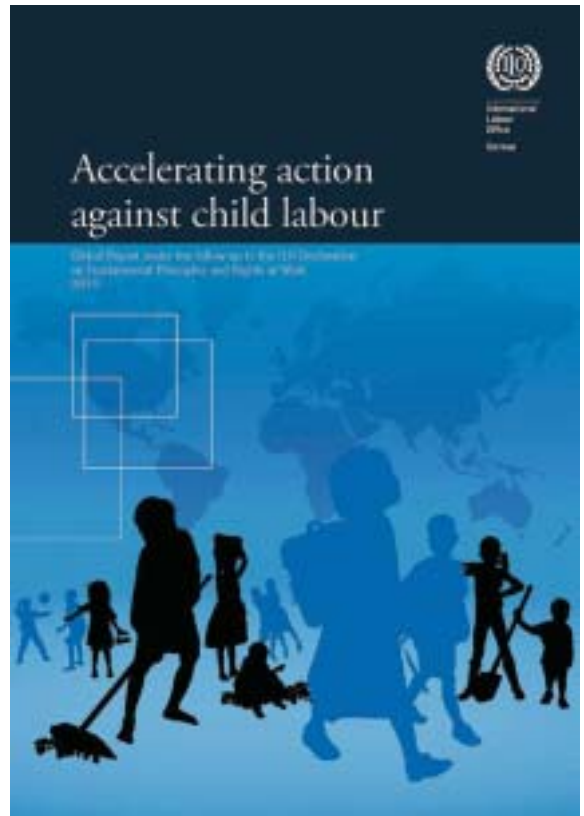

Kuva: Tuukka Santanen/TEM

Pikaisia toimia lapsityön poistamiseksi

ILO:n vuonna 2006 julkaisema toinen maailmanraportti lapsityöstä osoitti merkittävää edistymistä lapsityön vastaisessa taistelussa. Raportin tulosten rohkaisemana ILO asetti kunnianhimoisen tavoitteen: poistaa kokonaan lapsityön pahimmat muodot vuoteen 2016 mennessä.

Neljä vuotta myöhemmin ILO:n kolmas maailmanraportti lapsityöstä antaa aivan toisenlaisen kuvan. Vaikka lapsityövoiman käyttö edelleen vähenee, vähentyminen on selvästi hidastunut. Jos valtiot eivät lisää toimiaan lapsityön poistamiseksi, vuoden 2016 tavoitetta ei saavuteta. Lapsityön poistamiseksi tarvitaan pikaisia toimia. Talouden taantumasta ei saa tulla tekosyy sille, ettei tehdä mitään.

Artikkelit

Lapsityö – maailmanlaajuinen haaste s. 4

ILO:n lapsityön vastaisen ohjelman IPEC:in johtaja Constance Thomas pohtii artikkelissaan lapsityön vastaisen kampanjan tähänastisia saavutuksia ja vielä edessä olevia haasteita.

Tulevaisuuden työpaikat vihreiksi s. 6

ILO:n vihreän työn aloite tähtää uusiutuvan energian käyttöön pohjautuvien työpaikkojen luomiseen ja kestäväen talouskehityksen vauhdittamiseen.

Rahoitusalan osuustoiminta kuiville talouskriisistä s. 8

Asiantuntijoiden mukaan osuustoiminnalliset rahoituslaitokset kuten pankit ja vakuutusyhtiöt ovat selvinneet osakeomisteisia yrityksiä paremmin maailmanlaajuisessa talouskriisissä.

Kansainvälinen työkonferenssi vetosi työllisyyden puolesta s.10

Kesäkuussa pidetty Kansainvälinen työkonferenssi vetosi työllisyyden ja työpaikkojen puolesta osana maailmantalouden tervehdyttämisohjelmia.

Köyhät kehitysvammaiset kiinni elämään ja työhön s.11

ILO kokosi äskettäin kehitysvammaisia eri puolilta maailmaa kolmipäiväiseen konferenssiin Lusakaan, Zambiaan, vaihtamaan kokemuksia ja pohtimaan keinoja parantaa kehitysvammaisten koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia ei-vammaisten rinnalla.

Työn Maailma ja Suomi s. 12

- **Ihmisarvoinen työ hyvinvointivaltion perusta**
ILO:n väistyvä varapääjohtaja Kari Tapiola Työn Maailma -lehden haastattelussa.
- **Suomen ILO-neuvottelukunta Pietarissa**

Uutisia s. 16

- **Aasia toipuu vauhdilla talouskriisistä**
- **Työpaikkoja talouden tervehdyttämisellä**
- **Ihmisarvioista työtä merimiehille**

Lapsityö – maailmanlaajuinen haaste

Kuva: M. Crozet/ILO

Maailmanlaajuinen kampanja lapsityön pahimpien muotojen poistamiseksi vuoteen 2016 mennessä ei ehkä saavuta tavoitteitaan, elleivät valtiot panosta nykyistä enemmän lapsityön vastaiseen työhön, arvioidaan ILO:n tuoreessa raportissa. ILO:n lapsityön vastaisen ohjelman IPEC:n johtaja Constance Thomas pohtii oheisessa artikkelissaan kampanjan tähänastisia saavutuksia ja vielä edessä olevia haasteita.

Vuonna 2006 ILO julkisti lapsityön tilaa maailmanlaajuisesti käsitelleen raporttinsa, jossa se osoitti lapsityön merkittävää vähentymistä eri puolilla maailmaa. Myönteisen kehityksen siivittämänä ILO asetti tuolloin tavoitteeksi poistaa lapsityön pahimmat muodot vuoteen 2016 mennessä.

Uusi maailmanlaajuinen raportti, joka julkistettiin tänä kesänä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa, varoittaa kuitenkin uusista uhkakuivistä. Vaikka lasten työnteko maailmassa on edelleenkin vähentynyt, vähentymisen on selvästi hidastunut viimeisen neljän vuoden aikana.

– Mikäli maat eivät lisää panostuksiaan lapsityön vastaiseen taisteluun, vuoden 2016 tavoitetta ei saavuteta, raportissa todetaan.

ILO:n tuoreen raportin mukaan lapsityövoiman käyttö maailmanlaajuisesti arvioiden oli vähentynyt vain kolmella prosentilla vuoden 2006 jälkeen, kun se 2000-luvun alkupuolella oli vähentynyt 10 prosentilla. Työssä käy yhä 215 miljoonaa lasta ja heistä yli puolet – 115 miljoonaa – on pakotettu työhön,

jossa heidän terveytensä ja henkensä vaarantuu.

Suurimmat vähennykset lapsityön määrässä on tapahtunut 5 – 14-vuotiaiden ikäryhmässä. Yhä harvempi heistä myös tekee vaarallista työtä.

Tyttöjen tekemä työ on vähentynyt, kun taas poikien osuus on lisääntynyt. Hälyttävästi lapsityö on lisääntynyt 15 – 17-vuotiaiden ikäryhmässä, peräti 20 prosentilla viimeisen neljän vuoden aikana. Nämä ovat lapsia ja nuoria, jotka ovat saavuttaneet työssäkäyntiin vaadittavan vähimmäisiän, mutta työskentelevät olosuhteissa, joita voidaan pitää lapsille vaarallisina.

ILO:n tuoreen raportin mukaan lapsityön poistaminen on kuitenkin mahdollista ja kannattavaa, jos meillä on halua taistella sen puolesta. ILO on arvioinut, että taloudellinen hyöty lapsityön käytön poistamisesta on lähes seitsenkertainen verrattuna kustannuksiin, joita lasten työssäkäynnin lopettamisesta syntyi. Lapsityön lopettamistoimiin tarvittava summa on paljon pienempi

kuin mitä hallitukset äskettäin käyttivät pankkien pelastamiseksi globaalin talouskriisin aikana. Kysymys on vain halusta ja poliittisesta tahdosta.

Raportti nimeää muutamia avainhaasteita, jotka nousevat esiin lapsityötä käsiteltäessä: ongelman hälyttävä laajuus Afrikassa ja Etelä-Aasiassa, tarve vastustaa lapsityötä maataloudessa sekä tarve tarttua ”piilotettuihin” ja usein myös pahimpiin lapsityön muotoihin. Hallitusten on aika kunnioittaa sitoumuksiaan ja kiihdyttää toimiaan taistelussa lapsityötä vastaan.

Alueellisia eroja

Ensimmäisen kerran ILO:n lapsityötä käsittelevään maailmanlaajuiseen raporttiin on sisällytetty alueellinen tarkastelu. Raportin mukaan lapsityö väheni merkittävästi Amerikassa, kun taas Afrikassa edistystä oli tapahtunut vähiten. Afrikassa joka neljäs lapsi käy yhä työssä.

Lapsityön osalta tilanne on kriittinen myös Etelä-Aasiassa, missä lasten työssäkäynti on yleistä. Etelä-Aasiassa mailta vaaditaankin suurempaa sitoutumista ILO:n lapsityön vastaisen yleis-

sopimuksen ratifiointiin. Tilanteesta arabimaissa ei ole olemassa aiempia tilastoja, mutta IPEC:n kokemuksen mukaan joissain maissa lapsityön käyttö on yleistä ja se on yhteydessä köyhyyteen, laajalle levinneeseen työttömyyteen ja koulutuksen heikkoon laatuun.

Talouskriisi vaikuttaa

Vuonna 2009 IPEC julkaisi raportin, jossa ennakoitiin maailmanlaajuisen talouskriisin lisäävän lapsityövoiman käyttöä. Raportissa arvioitiin kriisin ajavan erityisesti tyttöjä lapsityöhön. On vielä liian varhaista antaa yksityiskohtaisia arvioita tilanteesta, kun kriisin vaikutukset ovat vielä selvittämättä monissa osissa maailmaa.

Voimme kuitenkin olettaa, että maatalan tulotason maissa, erityisesti köyhimmässä kotitalouksissa, lasten työssäkäynti lisääntyy. Keskitulotason maissa elintason lasku saattaa vähentää lasten työllistymismahdollisuuksia. Kotitalouksien reaktiot talouskriisiin todennäköisesti riippuvat siitä, miten toimiva olemassa oleva sosiaaliturva-verkosto on.

Mitä tulee keinoihin vuoden 2016 tavoitteiden saavuttamiseksi, kysymys on paljolti siitä, haluavatko hallitukset kriisin varjolla leikata kustannuksia sosiaaliturvan avainalueilta kuten koulutuksesta ja lipsua ulkomaisen avun sitoumuksistaan vai näkevätkö ne lapsityön poistamisen tärkeänä investointina tulevaisuuden kehitykseen.

Tarvitsemme yhteisesti hyväksytyjä toimia varmistamaan lasten pääsy laadukkaaseen koulutukseen ennen kuin he saavuttavat työssäkäynnin vähimmäisiän. On rakennettava pohjaa sosiaaliselle turvallisuudelle sellaisella sosiaalipolitiikalla ja sosiaaliturva-ohjelmilla, jotka auttavat köyhiä perheitä pitämään lapset koulussa, sekä vähennettävä köyhyyttä varmistamalla, että vanhemmilla on ihmisarvoisia työmahdollisuuksia, ja kannustettava hallituksia ratifioimaan ja panemaan

ILO:n pääjohtaja Juan Somavia (vas.), Yhdysvaltain senaattori Tom Harkin ja kampanjajohtaja Kailash Satyarthi marssilla lapsityötä vastaan ILO:n lapsityön vastaisena päivänä 12. kesäkuuta 2010 Genevessä.

täytäntöön ILO:n lapsityötä koskevat sopimukset. Tässä tehtävässä työnantajilla, työntekijäjärjestöillä ja julkisilla sosiaalialan organisaatioilla on tärkeä rooli.

Tiedämme, että tekemällä oikeita poliittisia valintoja, lapsityötä voidaan vähentää. Esimerkiksi lasten työnteon säätelevien sopimusten ratifioinnissa on tapahtunut paljon edistystä. ILO:n 183 jäsenvaltiosta vain 12 valtiota ei ole vielä ratifioinut lapsityön kieltoa koskevaa yleissopimusta nro 182. Lisäksi työssäkäynnin vähimmäisikää koskevan yleissopimuksen nro 138 on ratifioinut 155 jäsenvaltiota.

Vaikka edistystä sopimusten ratifioinnissa onkin maailmanlaajuisesti tapahtunut, yhä vielä joka kolmas maailman lapsista elää maissa, jotka eivät ole ratifioineet ILO:n lapsityötä koskevia perussopimuksia. Lisäksi monet maat eivät ole onnistuneet valvomaan sopimusten toteutumista käytännössä.

Uutta näkökulmaa kampanjaan

ILO:n asema lapsityön vastaisen kampanjan johdossa on arvioitava uudelleen. ILO:n, joka kolmikantaisena yhteistyöelimenä tuo yhteen hallitukset, työnantajat ja työntekijät, täytyy jatkossakin olla keskeisenä toimijana ja vaikutusvaltaisena neuvonantajana maailmanlaajuisessa lapsityön vastaisessa liikkeessä, mutta meidän on laajennettava ja vahvistettava yhteistyötä.

ILO:n ihmisarvoisen työn agendan pohjalta IPEC:n on jatkettava tukea ILO:n kolmikantakumppaneille, jotta ne pystyisivät paremmin integroimaan lapsityön vähentämisen kansallisiin kehitysohjelmiinsa.

Meidän täytyy ottaa käyttöön laajempia toimia ja toteuttaa niitä nopeammin. Taloudellinen taantuma ei voi olla tekosyy sille, että ei tehdä mitään. Päinvastoin se voi tarjota mahdollisuuden toteuttaa poliittisia toimia, jotka auttavat ihmisiä selviytymään ja edistävät kestävästä kehityksestä.

Kansainvälinen solidaarisuus ja sitoutuminen avun antamiseen on välttämätöntä, jotta ILO:n lapsityön vastainen ohjelma IPEC voi tukea näitä pyrkimyksiä. Mutta ILO ei voi tehdä sitä yksin. Tuore raportti painottaa yhteistyön merkitystä muun muassa muiden YK-järjestöjen ja etelä-etelä-yhteistyön kautta.

Lapsityön juuret ovat suurelta osin köyhyydessä. Keinot käsitellä ongelmaa ovat selviä. Meidän täytyy varmistaa, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus käydä koulua, tarvitsemme sosiaaliturvajärjestelmän, joka tukee haavoittuvia perheitä – erityisesti kriisin aikana – ja meidän on varmistettava, että aikuisilla on tilaisuus ihmisarvoiseen työhön. Nämä keinot, yhdessä tehokkaan lapsia suojelevan lainsäädännön kanssa, tarjoaa tien eteenpäin.

*Constance Thomas
ILO:n lapsityön vastaisen ohjelman IPEC:n johtaja*

Kuva: M. Crozet/ILO

Tulevaisuuden työpaikat vihreiksi

Kun on riittävästi resursseja ja mielikuvitusta, talous voidaan kääntää nousuun ja voidaan lisätä työllisyyttä samalla kun pienennetään teollisuuden jättämää hiilijalanjälkeä. ILO:n vihreän työn aloite tähtää uusiutuvan energian käyttöön pohjautuvien työpaikkojen luomiseen ja kestäväen talouskehityksen vauhdittamiseen.

Tanskalaisella Lindø:n laivatelakalla Odensesta koilliseen on rakennettu jättialuksia yli 90 vuotta, niiden joukossa kahdeksan suurinta nykyisin maailman meriä seilaavaa jättimäistä konttilaivaa. Mutta Lindø:n laivanrakennuksen päivät ovat pian ohi. Telakka on määrä sulkea vuonna 2012, jolloin noin 8 000 laivanrakentajaa jää suoraan tai epäsuorasti ilman työtä.

Nyt telakan tilalle ollaan suunnittelemassa Lindø:n merenkulun uudistamiskeskusta LORC:ta, joka sai juuri äskettäin 25 miljoonaa Tanskan kruunua käynnistämistä rahaa. Tämä kunnianhimoisen hanke tähtää yhdeksi Euroopan johtavaksi merenkulun uusiutuvaa energiankäyttöä selvittäväksi tutkimus- ja innovaatiokeskukseksi. LORC:n puheenjohtaja, Tanskan entinen pääministeri **Poul Nyrup Rasmussen** on selvästi innostunut hankkeesta.

– LORC:n toiminta tulee luomaan huomisen työpaikkoja alalla. Kehittämällä uudistuvaa energiaa merestä me voimme parantaa ympäristöämme ja luoda monia tuhansia työpaikkoja, hän sanoo.

Niin sanottujen ”vihreiden työpaikkojen” luominen on aihe, jota myös ILO pitää tärkeänä. Vuonna 2008 se julkisti vihreiden työpaikkojen luomiseksi aloitteen, joka tähtää uusiutuvan energian käyttöön pohjautuvien talouksien kehittämiseen yhteistyössä YK:n kehitysohjelman UNEP:n sekä työnantajien kansainvälisen järjestön IOE:n ja Kansainvälisen ammattiliittojen konföderaation ITUC:n kanssa.

Järjestöt julkaisivat 2008 yhteisen raportin *Green jobs: Towards decent work in a sustainable, low-carbon world*, joka auttoi käynnistämään yksityiskohtaisen selvityksen vähähiiliseen ja kestävään yhteiskuntaan siirtymiseksi.

– Globaali muutos vähähiiliseen ja kestävään talouteen voi luoda suuren määrän vihreitä työpaikkoja monilla talouden eri osa-alueilla, ja todella toimia kehityksen moottorina, raportissa to-

detaan.

Raportti kehottaa kuitenkin har-kitsemaan huolella muutostoi-mia. Monet ole-massa olevat työpaikat ovat muutoksen seu-rauksena vaaras-sa kadota koko-naan.

– Yhteisöt ja työntekijät, jotka ovat riippuvaisia kaivostoimin-nasta sekä fossiilisia polttoaineita käyttävästä ja savuttavasta teollisuudesta, ovat merkittävien haasteiden edessä, raportissa huomautetaan.

Aika investoida vihreisiin työpaikkoihin

ILO:n asiantuntijan **Kees van der Reen** mielestä nyt on oikea aika investoida vihreisiin työpaikkoihin.

– Joku saattaa väittää, että maail-mantalouden taantuman ja korkean työttömyyden aikana ei ole oikea aika kohdistaa huomiota tarpeeseen siir-tyä matalahiiliseen talouteen. Mutta nyt on tarkkaan ottaen juuri oikea aika. Infrastruktuuriin investointi on yksi pääkeinoista, joita meillä on kasvun käynnistämiseksi ja työpaikkojen luomiseksi. Jotkut investoinnit, jotka hyö-dyttävät eniten ilmastomuutokseen sopeutumista, hyödyttävät myös ta-loudellisessa mielessä, hän toteaa.

van der Reen mukaan esimerkiksi rakennusteollisuudessa on onnistut-tu kehittämään ratkaisuja, joilla on pystytty vähentämään hiilipäästöjä.

– Ei ole kysymys vain siitä, että rakennetaan uusia rakennuksia, jois-sa on korkeammat ympäristönormit, vaan että kysymys on myös jo ole-massa olevien rakennusten korjaus-rakentamisesta, hän sanoo.

Muutosprosessi kohti vähähiilistä maailmantaloutta vaatii van der Reen

Kuva: M. Crozet/ILO

mielestä maailmanlaajuisista lähestymis-tapaa.

– Tulos siirtymisestä kohti vihreää taloutta, jossa kaikki voittavat, ei ole automaattinen. Tarvitaan asianmukaisia ohjelmia, joilla varmistetaan muutoksen hyödyt, hän huomauttaa.

Vihreätä tietotaitoa tarvitaan

ILO on ottanut aktiivisen roolin erityi-sesti vihreiden työpaikkojen edellyttä-män tietotaidon kehittämisessä. ILO:n päämajassa Genevessä toukokuussa järjestetyissä työpajoissa pohdittiin muun muassa sitä, miten kasvava kui-lu uusien vihreiden työpaikkojen edel-lyttämissä tietotaidoissa voitaisiin täyt-tää ja samalla auttaa työntekijöitä hank-kimaan uusia taitoja, joita he tarvitse-vat tulevaisuudessa.

– Oikea tietotaito on ennakkoehto, jotta siirtymä vihreämpään talouteen voi tapahtua, muistuttaa **Olga Strietska-llina** ILO:n ammatillisen kehityksen ja työllistämistoimien osastolta.

– Siirryttäessä kohti vihreämpiä työ-paikkoja taloudet hyötyvät siitä, että näin avautuu suurempia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiselle, mutta niil-lä on edessään myös rakenteellisia muutoksia ja nykyisten työpaikkojen muutoksia. Asianmukaisen ja laaduk-kaan tietotaidon ajoitus on välttämätön ehto menestykselliselle tuottavuuden, työllisyyden kasvun ja kehityksen muu-

tokselle, hän toteaa.

Strietska-Ilinan mukaan on joukko aloja, jotka vaativat rakenteellisia muutoksia ja siksi tarvitsevat myös uudelleen koulutusta. Näitä ovat muun muassa maatalous, metsästys ja kalastus, alkutuotanto ja fossiilisia polttoaineita käyttävä energiatuotanto sekä teollisuustuotanto, erityisesti autoteollisuus, laivanrakennus ja merenkulku. Kaikkia ei kuitenkaan tarvitse uudelleen kouluttaa. Bussinkuljettaja ajaa uusiutuvaa energiaa käyttävää bussia samoin kuin muutakin bussia. Joskus työssä kouluttaminen tai lyhytkurssit voivat olla riittäviä – esimerkiksi hitsaaja, joka työskentelee tuuliturbiinituotannossa, voi oppia uudet taidot pienelläkin koulutuksella.

Jotkut muutokset voivat kuitenkin vaatia korkeampaa koulutusta ja uudelleen koulutusta. Esimerkiksi automekaanikko tarvitsee varmasti uudelleen koulutusta siirtyessään bensiinikäyttöisistä autoista sähköautoihin. Aurinkoenergiatekniikkaa hyödyntävät alat taas voivat tarvita jopa yliopistotason koulutusta.

Siirtymä vähäpäästöisiin energialähteisiin voi lyhyellä aikavälillä johtaa työpaikkojen menetyksiin fossiilisia polttoaineita hyödyntävässä teollisuudessa. Tätä kehitystä voidaan Strietska-Ilinan mukaan kuitenkin ehkäistä asianmukaisilla toimilla.

– Vaikka uusiutuvilta energiamarkkinoilta nousevat työpaikat tasoittavat työttömyyttä, vihreän työpaikan saajat eivät välttämättä ole niitä, jotka olivat menettäneet aiemman työpaikan-

sa. Siksi uudelleen kouluttaminen täytyy olla olennainen osa toimia, joilla pehmennetään menestyksellisesti siirtymistä vihreään talouteen. Vähän ammattitaitoa omaavat ihmiset ovat erityisen haavoittuva ja vähiten hyötyvä ryhmä työmarkkinoilla ja avustustoimet pitää kohdentaa juuri heihin, Strietska-Ilina painottaa.

Vihreät työpaikat turvallisiksi

Ammattitaito on vain yksi osa ILO:n aloitetta vihreiden työpaikkojen luomiseksi. Erityisesti aloilla kuten jätehuollossa ja kierrätyksessä, missä työolot usein ovat kehnot, ammatillinen turvallisuus ja työterveys tuovat aloitteeseen toisen ulottuvuuden.

ILO on muun muassa toteuttanut Fiji-saarilla pilottihanketta, jossa työntekijöille on opetettu turvallisempaa kierrätystä ja jätteiden käsittelyä. Vastavia hankkeita, jotka kohdistuvat ilmastomuutoksen sosiaalisiin ulottuvuuksiin ja vihreään talouteen siirtymiseen, ILO on käynnistänyt yhteistyössä kolmikantakumppaneittensa kanssa eri puolilla maailmaa.

ILO:n vihreän työn aloitetta kehitetään yhteistyössä Torinon kansainvälisen koulutuskeskuksen kanssa, ja se on kasvamassa sekä sisällöltään ja laajuudeltaan. Aloitteessa pannaan erityistä painoa tiedon hallintaan ja tietotaidon kehittämiseen ILO:n ja YK-järjestelmän kautta.

– Ilmastomuutos on paljon enemmän kuin ympäristökysymys, meillä on edessä suuri talouksien ja yhteiskuntien siirtymä. Siirto vähähiiliseen ja kestäväan yhteiskuntaan täytyy olla niin oikeudenmukaista kuin mahdollista, Kees van der Ree painottaa.

– Vihreät työpaikat liittyvät kahteen suureen eettiseen kysymykseen: toinen on sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja toinen ilmastomuutos ja ympäristö, joka on kestävää pitkällä aikavälillä. Uskon, että toista ei voi saavuttaa ilman toista, hän lisää.

Andrew Bibby

Kuva: Photodisc

Rahoitusalan osuustoiminta kuiville talouskriisistä

Osuustoiminnalliset rahoituslaitokset kuten pankit ja vakuutusyhtiöt ovat selvinneet osakeomisteisia yrityksiä paremmin maailmanlaajuisessa talouskriisissä, asiantuntijat arvioivat. Osuustoimintayritykset eivät ole riippuvaisia osakekurssien heilahteluista ja pystyvät siksi osakeomisteisia yrityksiä paremmin sopeutumaan kriisioloihin.

Asiakaspalvelua hoitavassa puhelinkeskuksessa Malmössä, Etelä-Ruotsissa puhelin pärähtää jälleen soimaan. Soittaja haluaa tietoja vakuutuksista. Tietokoneita täynnä olevassa terminaalissa yksi korva-kuulokkeita käyttävä vastaaja nappaa puhelun ja alkaa selittää kurdinkielellä asiakkaalle vakuutusehtoja.

Ruotsalainen osuustoiminnallinen vakuutusyhtiö Folksam perusti yli kymmenen vuotta sitten monikielisen puhelinpalvelukeskuksen auttamaan maahanmuuttajayhteisöjä niiden vakuutusasioissa. Keskus vastaanottaa vuosittain 100 000 puhelua ja tarjoaa palveluja 17 kielellä, muun muassa somaliksi, farsiksi, arabiaksi ja puolaksi. Folksam väittääkin hallitsevansa leijonan osan Ruotsin maahanmuuttajayhteisöjen vakuutusmarkkinoista, mikä ei ole pieni osa maassa, jossa joka viides asukas on maahanmuuttaja.

Monikielisen palvelukeskuksen perustaminen on liikeidea, jonka joku uusi yrittäjä saattaisi keksiä, mutta Folksam ei ole sellainen. Sillä on vakaa asema Ruotsin rahoitusmarkkinoilla ja se on tarjonnut vakuutuksia ruotsalaisille jo 102 vuotta.

Toimitusjohtaja **Anders Sundström** väittää, että Folksamin liikemenestys pohjaa yrityksen sosiaaliin arvoihin. Alun perin osuuskunta perustettiin tyydyttämään Ruotsin varhaisen työväenliikkeen tarpeita ja se on vuosien saatossa säilyttänyt muista vakuutusyrityksistä poikkeavan ominaispiirteensä ja yritysraakenteensa. Se toimii ilman osakkeenomistajia osana suurta maailmanlaajuisista osuustoimintaperhettä ja yhteisiä rahoitusinstituutioita.

Kuten Folksam websivustollaan

mainostaa: ”Asiakkaamme ovat myös omistajiamme. Tulot eivät mene osakkeenomistajille, ne pysyvät yrityksessä ja hyödyntävät meitä kaikkia.”

Osuustoiminnallisilla pankeilla ja vakuutuslaitoksilla on historiallisesti ollut taipumusta välttää otsikoita. Niiden ei ole tarvinnut välittää osakekurssien heilahteluista, eivätkä siksi juuri ole herättäneet talousmedian tai börsianalyttikkojen huomiota. Alallaan niillä kuitenkin on keskenään merkittävä markkinaosuus.

Osuustoimintayrityksillä iso markkinaosuus

Kansainvälisen osuustoiminnallisten ja keskinäisten vakuutusyhtiöiden liiton ICMIF:n mukaan noin 24 prosenttia maailmanlaajuisista vakuutusmarkkinoista on osuustoiminnallisten vakuutusyritysten käsissä. ICMIF:n suurin jäsen on jättimäinen japanilainen osuustoiminnallinen vakuutusyhtiö Zenkyoren, joka hallitsee maan maataloussektoria ja kerää vuosittain vakuutusmaksuja 4 700 miljardin jenin (n. 40 miljardin euron) edestä. Toinen ICMIF:n jäsen, Kolumbian osuustoiminnallinen La Equidad yhdessä sisaryrityksensä terveydenhuollon vakuutusyritys Saludcoopin kanssa on sekin onnistunut saamaan hallitsevan aseman maansa vakuutusmarkkinoilla.

Samanlaisia esimerkkejä löytyy myös pankkialalla. Hollannissa puolet väestöstä käyttää osuustoiminnallista Rabopankkia. Saksassa puolestaan osuuspankeilla arvioidaan olevan yhteensä 30 miljoonaa asiakasta. Äskettäin ilmestyneessä selvityksessä arvioitiin osuustoiminnallisten yritysten hallinnoivan 20 pro-

Kuva: Holger Ellgaard

senttia Euroopan vakuutusmarkkinoista.

Merkittävä on myös osuustoiminnallisten säästöpankkien maailmanlaajuinen verkosto. Se tarjoaa Luottolaitosten maailmanneuvoston (World Council of Credit Unions) mukaan 177 miljoonalle jäsenelleen 96 maassa – monet niistä kehitysmaissa – helpon ja turvallisen tavan säästää ja saada lainaa.

Globaalia rahoitusmaailmaa viimeiset kolme vuotta ravistellut kriisi on herättänyt uudenlaista kiinnostusta osuustoiminnallisia yrityksiä kohtaan. Esimerkiksi talouslehti *The Economist* kertoi aiemmin tänä vuonna, että osuustoiminnalliset pankit ovat viime vuosina alkaneet vakaasti lisätä markkinaosuuksiaan Euroopassa. Asiakkaat ovat lehden mukaan alkaneet yhä enemmän etsiä varmuutta ja turvallisuutta sijoituksillaan. Saksan keskuspankin äskettäin tekemä selvitys vahvistaa, että osuustoiminnalliset pankit ovat rahoituspohjaltaan vakaampia ja vähemmän todennäköisesti vaarassa kaatua kuin osakeomisteiset pankit.

Osuustoiminta joustava kriisioloissa

ILO:n osuustoimintayksikön johtaja **Hagen Henry** vahvistaa, että osuustoiminnalliset yritykset näyttävät selviytyvän kriisistä osakeomisteisia yrityksiä paremmin juuri poikkeavan

omistajarakenteensa vuoksi.

– Tutkimusten mukaan osuustoiminnalliset yritykset näyttävät, muutamaa poikkeusta lukuunottamatta, sopeutuvan kaikilla aloilla suhteellisesti joustavammin markkinoiden heilahdeluihin kuin pääomakeskeiset yritykset, hän toteaa.

Henry viittaa kahden taloustieteilijän, brittiläisen **Johnston Birchallin** ja kanadalaisen **Lou Hammondin** äskettäin ILOlle tekemään selvitykseen, jossa he osoittavat osuustoimintayritysten selvinneet talouskriisistä osakeomisteisia yrityksiä paremmin.

– Äskettäinen massiivinen osakeomisteisten pankkien syöksykierre on alleviivannut asiakasomisteisen osuustoiminnallisen pankkijärjestelmän etuja. Ne voivat myös harjoittaa paremmin pitkän tähtäimen yrityspolitiikkaa, kun niillä ei ole ollut paineita huolehtia osakesijoitusten tuotosta, tutkijat kirjoittavat.

Kaikki osuustoiminnalliset yritykset eivät ole kuitenkaan selvinneet äskettäisestä rahoituskriisistä vahingoittumattomina. Saksassa osuustoiminnallinen keskuspankki DZ kärsi vuonna 2008 miljardin euron menetykset korkean riskin investointien seurauksena. Osuustoiminnalliset yritykset muualakin ovat tehneet epäviisaita investointipäätöksiä ja olleet vaikeuksissa selviytyä hiljentyneen kaupankäynnin karikeista.

Ei kovin houkutteleva yritysmalli

Osuustoiminta-alalla ollaan kuitenkin tällä hetkellä tyytyväisiä siitä, että sen ei-niin-kovin-houkutteleva yritysmalli on kriisioloissa osoittanut arvonsa ja kestäväytensä vähän samalla tavoin kuin Aisopoksen eläinsadussa kävi harkitsevalle muurahaiselle, joka voitti selviytymistaistelussa huikentelevan heinäsirkan. Ensimmäisen kerran moniin vuosiin osuustoiminnalliset yritykset ovatkin alkaneet voimakkaasti markkinoida potentiaalisille asiakkailleen jäsenomisteista rakennettaan selkeänä ja turvallisena sijoitusvaihtoehtona.

Tämä näkyy muun muassa siinä, että monet pankki- ja vakuutusalan osuustoimintayritykset ovat alkaneet yhä enemmän painottaa markkinoinnissaan ”eettisiä” arvoja. Esimerkiksi brittiläinen Osuustoiminnalliset rahoituspalvelut, joka on osa laajempaa

monialan osuustoiminnallista yritysrypästä, mainostaa laina- ja investointipalvelujaan iskulauseella ”hyvää rahaa”. Samoin ruotsalainen Folksam väittää sitoutuneensa vahvasti YK:n neljä vuotta sitten hyväksymiin vastuullisen investoinnin perusteisiin.

Osuustoimintaliike huomauttaa kuitenkin, että sen sitoumukset sosiaaliin arvoihin eivät estä osuustoiminnallisia yrityksiä olemasta samalla voitollisia. Hagen Henry näkeekin, että osuustoimintaliikkeen arvomaailma on lähellä sitä, mitä ILO on painottanut ihmisarvoisen työn ja työpaikkojen luomisessa.

– Osuustoiminnalliset yritykset ovat lähellä demokraattista, ihmiskeskeistä taloutta, joka huolehtii ympäristöstä samalla kun edistetään taloudellista kasvua, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja vastuullista globalisaatiota. Osuustoiminnallisilla yrityksillä on entistä tärkeämpi rooli taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöllisten huolten tasapainottajana samoin kuin köyhyyden ehkäisyn ja vähentämisen tukemisessa, hän sanoo.

ILO kiinnostunut osuustoiminnasta

Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi kesällä 2002 osuustoiminnan edistämistä koskevan suosituksen (nro 193), jossa hallituksia kehoitettiin maailmanlaajuisesti luomaan lakeja, hallinnollisia järjestelmiä ja tarvittavia ohjelmia osuustoiminnan kehittämiseksi tulevina vuosina. Suosituksessa painotettiin erityisesti osuustoiminnallisten yritysten sisäisten demokratia-käytäntöjen säilyttämisen tärkeyttä.

Tämä on Hagen Henryn mukaan hyvä pitää mielessä, kun lähdetään harmonisoimaan osuustoimintalakeja ja säädöksiä osakeomisteisia yrityksiä koskevien lajien ja säädösten kanssa, kuten on joissain maissa jo tapahtunut.

– Osuustoimintalakien yhdenmukaistaminen yrityslainsäädännön kanssa voi lyhytnäköisesti katsoen auttaa osuustoimintayrityksiä parantamaan kilpailukykyään. Yhdenmukaistaminen kuitenkin samankaltaistaa jäsenistönsä vuorovaikutukseen nojavia osuustoimintayrityksiä osakeomistusten säateleemiin yrityksiin, mikä heikentää osuustoimintayrityksille ominaisen hallinnollisen rakenteen yhdistyksellistä luonnetta, hän toteaa.

ILO:n suositus nro 193 kehottaa hallituksia säilyttämään ja kehittämään erityisesti osuustoiminnalle ominaista omistusrakennetta ja sosiaalisia arvoja. Ennen maailmanlaajuisia rahoituskriisiä, tämä ehkä nähtiin lähinnä marginaalisena toiminta-alueena, mutta tänä päivänä voidaan olla jo valmiimpia hyväksymään osuustoiminnallisten yritysten merkitys ja arvo.

– Pääomakeskeisten yritysten ei pidä olla ainoa mittakeppi, jolla kaikkia yritystyyppäjä verrataan ja arvotetaan, Hagen Henry sanoo.

Osuustoimintayrityksillä on oivallinen tilaisuus vahvistaa asemiaan globaalissa taloudessa parin vuoden kuluessa, kun vietetään YK:n julistamaa kansainvälistä osuustoimintavuotta.

Andrew Bibby

Kuva: R. Lord/ILO

Kansainvälinen työkonferenssi vetosi työllisyyden puolesta

Vuosittain kokoontuva Kansainvälinen työkonferenssi päätti kesäkuussa kolmiviikkoisen istuntonsa vahvaan vetoomukseen työllisyyden ja työpaikkojen luomisesta osana maailmantalouden tervehdyttämisohjelmia. Konferenssissa keskusteltiin myös työllisyyspolitiikasta, lapsityöstä, aidsista työpaikoilla koskevasta uudesta suosituksesta ja kotitaloustyöntekijöiden työoloja koskevasta sopimuksesta. Suomen puheenvuoron konferenssissa piti työministeri Anne Sinnemäki.

Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi vuosi sitten pitämässään istunnossa globaalin työllisyys sopimuksen, jossa jäsenvaltioita kehoitettiin sisällyttämään työpaikkojen luominen ja sosiaalisen turvallisuuden varmistaminen osaksi talouden tervehdyttämisohjelmiaan. Tämänvuotinen konferenssi vetosi voimakkaasti maailmantalouden toimijoiden eri osapuoliin työllisyys sopimuksen toimeenpanon varmistamiseksi. Samalla annettiin vahva tuki ILO:n pyrkimyksillä asettaa tuottava ja kaikkia koskeva työllisyys sekä ihmisarvoinen työ keskeiseksi osaksi taloudellisia ja sosiaalisia ohjelmia, joilla vahvistetaan globalisaation sosiaalista ulottuvuutta.

– ILO:n on pystyttävä nopeasti vastaamaan globalisaation synnyttämiin haasteisiin, konferenssin presidentti **Gilles de Robien** Ranskasta painotti.

Konferenssi kehotti ILOa myös vahvistamaan yhteistyötään monikansallisten instituutioiden, erityisesti YK:n, Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin kanssa, rahoitusta, taloutta, kauppaa, työllisyyttä, sosiaalipolitiikkaa ja ympäristökysymyksiä koskevien ohjelmien yhteensovittamiseksi ja vahvistamiseksi.

Konferenssissa oltiin huolissaan siitä, että maailmantalouden toipumis-

merkeistä huolimatta globaali työllisyyskriisi näyttää yhä jatkuvan. Konferenssille esitetyn raportin mukaan työttömiä oli maailmassa alkuvuonna 210 miljoonaa, mikä on korkein koskaan aiemmin kirjattu määrä. ILO:n pääjohtaja **Juan Somavia** arvioi, ettei työttömyys tule merkittävästi vähentymään tänäkään vuonna.

– Tämän konferenssin viesti on selvä: asettakaa työpaikkojen luominen tervehdyttämistoimien keskiöön. Tämä tarkoittaa sitä, että maailman johtajat pitävät työllisyyden edistämistä koskevan sitoumuksensa, jonka he antoivat G20-maiden kokouksessa Pittsburhissa viime vuoden syyskuussa, Somavia painotti.

Suositus aidsista työpaikoilla

Työkonferenssi hyväksyi 17. kesäkuuta yksimielisesti uuden suosituksen hivuksen tartuttamien ja aidsiin sairastuneiden työntekijöiden kohtelusta sekä taudin ehkäisystä työpaikalla. Suositus on ensimmäinen kansainvälinen ihmisoikeuksia koskeva säädös, joka kohdistuu erityisesti aidsin vaikutuksiin työn maailmassa.

Suosituksessa painotetaan ohjelmia, joilla ehkäistään taudin kehittymistä sekä syrjintää kansallisella tasolla ja työpaikoilla ja joilla turvataan jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus

päästä osalliseksi taudin ennaltaehkäisystä, hoidosta ja tuesta tautiin sairastuessaan.

Konferenssi hyväksyi suosituksen edistämistä ja täytäntöönpanoa

koskevan päätöslauselman, jossa ILO:n hallintoneuvostoa kehoitettiin laatimaan globaali toimintaohjelma suosituksen mahdollisimman laajan täytäntöönpanon ja valvonnan varmistamiseksi.

Konferenssi valmisteli myös uutta kansainvälistä yleissopimusta, jolla säädeltäisiin kotitaloustyöntekijöiden työllisyyttä ja työoloja. Sopimuksella on merkitystä erityisesti kehittyvistä maista muihin maihin siirtyville kotitaloustyöntekijöille, jotka ovat etupäässä naisia. Päätös mahdollisesta sopimuksesta ja sen sisällöstä tehdään ensi vuonna pidettävässä työkonferenssissa.

Lisäksi konferenssissa keskusteltiin muun muassa työntekijöiden työoloista miehitetillä arabialueilla.

11. kesäkuuta työkonferenssissa esiteltiin ILO:n tuore maailmanraportti, joka käsitteli tällä kertaa lapsityötä. Raportin mukaan lapsityön vähentyminen maailmasta ei ollut edennyt niin nopeasti kuin vielä muutama vuosi sitten odotettiin. (ILO:n lapsityönvastaisen ohjelman johtaja Constance Thomas erittelee tarkemmin raportin tuloksia artikkelissaan tämän lehden sivuilla 4–5.)

Sinnemäki varoitti harmaasta taloudesta

Suomen puheenvuoron työkonferenssissa esitti työministeri **Anni Sinnemäki**, joka korosti monen muun puheenvuoron pitäjän tavoin työllisyyden merkitystä maailmantalouden tervehdyttämisessä.

– Poliittikka, joka kohdistaa huomiota työllisyyteen ja sosiaaliseen turvallisuuteen ja jolla on työntekijöiden ja

Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 17. kesäkuuta suosituksen, jolla pyritään parantamaan hiv-tartunnan saaneiden ja aidsiin sairastuneiden oloja työpaikoilla ja ehkäisemään taudin leviämistä.

Kuva: ILO

työnantajien tuki, on paras tae taantumaa vastaan. Taloustieteilijät eivät voi yksin johtaa maailmaa. Kestävä turvallisuus riippuu sosiaalisesta vakaudesta ja siitä, että ihmiset uskovat parempaan tulevaisuuteen, vaikka tänään ehkä onkin vaikeaa, hän totesi.

Sinnemäki oli huolissaan erityisesti nuoren työttömyydestä, joka näytti kasvavan nopeasti eri puolella maailmaa, myös Suomessa.

– Suomessa me haluamme varmistaa, että kaikki alle 25-vuotiaat pääsevät joko koulutukseen tai työhön. Me loimme äskettäin uuden käytännön, jonka mukaan alle 30-vuotiaalle työnhakijalle annetaan henkilökohtainen työnhakukortti. Se oikeuttaa työntajan saamaan puolen vuoden ajan tukea palkkakuluihin kyseisen henkilön palkkaamisesta, Sinnemäki kertoi.

Hän otti kantaa myös niin sanottuun harmaaseen talouteen, joka on maailmanlaajuisen taluskriisin varjossa levinnyt hälyttävästi kaikkialla maailmassa. Sinnemäki painotti, että harmaa talous vaikeuttaa myönteistä taloudellista kehitystä niin kehittyneissä kuin kehitysmaissakin, koska harmaan talouden piirissä työtä tekevät eivät useinkaan saa asianmukaista korvausta työstään.

– Se (harmaa talous) ei auta ihmisiä kehitysmaissa. Se vahingoittaa myös työnantajia, jotka noudattavat työlakeja ja käyvät työmarkkinaneuvotteluja hyvin kovassa kilpailutilanteessa verrattuna niihin, jotka eivät pelisäännöistä piittaa, hän sanoi.

Sinnemäki halusi tehdä selkeän eron taistelussa harmaata taloutta ja protektionismia vastaan, myös niissä tapauksissa, jotka koskevat muista maista tulevia työntekijöitä.

– Tässä me olemme kaikki samassa veneessä, hän huomautti.

Vuosittain kesäkuussa kokoontuva Kansainvälinen työkonferenssi on ILO:n korkein päättävä elin, joka hyväksyy ILO:n yleissopimukset ja suositukset sekä järjestön talousarvion.

Ministeri Anne Sinnemäki puhui työkonferenssissa 15. kesäkuuta. ■

Köyhät kehitysvammaiset kiinni elämään ja työhön

Miljoonat kehitysvammaiset ja heidän perheensä kärsivät köyhyydestä sekä sosiaalisesta ja taloudellisesta syrjäytymisestä. ILO kokosi äskettäin kehitysvammaisia eri puolilta maailmaa kolmipäiväiseen konferenssiin Lusakaan, Zambiaan, vaihtamaan kokemuksia ja pohtimaan mahdollisuuksia parantaa kehitysvammaisten koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia evämaisten rinnalla.

Brittiläinen **Jacqueline Minchin** tekee osa-aikatyötä toimistoapulaisena Penglaisin yhtenäiskoulussa Aberystwythissa, Walesissa. Vapaa-aikanaan hän käy auttamassa paikallisessa esikoululaisten leikkiryhmässä.

– Rakastan käydä työssä. En haluaisi menettää päivääkään, hän sanoo.

Jacqueline on kehitysvammainen, jolla on Downin syndrooma. Työnsä ohella hän on innokas uintia harrastava urheilija, joka on osallistunut maansa edustajana kehitysvammaisten olympialaisiin viimeiset 23 vuotta.

Quincy Mwiya Livingstonista, Zambiasta on hänkin kehitysvammainen. Hän toimii aktiivisesti sekä kansainvälisissä että kotimaansa vammaisjärjestöissä. Quincyn mukaan kehitysvammaiset ovat liian usein ”näkyvät miehiä”.

– Unelmani on, että kehitysvammaiset ovat vielä joskus mukana ratkaisemassa omia ongelmiaan, hän sanoo.

Jacqueline ja Quincy muistuttivat, että vaikka he ehkä oppivat asioita eri tavoilla kuin ei-vammaiset, he voivat antaa oman ainutkertaisen panoksensa perheilleen ja yhteisöilleen. Tärkeätä on tunnustaa, että he haluavat elämältään samaa kuin muutkin ihmiset.

Edessä köyhyys ja syrjäytyminen Maailmassa arvioidaan olevan 130 miljoonaa kehitysvammaista ja heidän perhettään. Afrikan yli 800 miljoonasta asukkaasta noin 10 – 15 miljoonalla on jokin kehitysvamma. Leimautumisen ja syrjinnän vuoksi enemmistö heistä elää köyhyydessä ja eristäytyneenä muusta yhteisöstä.

Päätuen kehitysvammaiselle tarjoaa hänen oma perheensä, mikä usein tarkoittaa sitä, että vähintään toisen aikuisen on jäätävä palkkatyöstä tai

Kuva: R. Kapur/ILO

tehtävä lyhyempiä työpäiviä ja luovutettava mahdollisesta urakehityksestään.

– Työtaitojen ja työllisyysmahdollisuuksien kehittämiseen tähtääviä tukipalveluja on tälle ryhmälle aivan liian vähän, ILO:n Malawissa, Mozambicissa ja Zambiassa toimiva aluejohtaja **Gerry Finnegan** kertoo.

ILO:n vammaisasiantuntija **Barbara Murray** myöntää, että työpaikan saaminen merkitsee kehitysvammaiselle usein suurta haastetta.

– Pelko ja vääristyneet asenteet kehitysvammaisista työntekijöinä ovat jatkuvana esteenä heidän täysipainoiselle osallistumiselle kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Kestää vuosia muuttaa näitä päähänpintymiä, hän sanoo.

Kolmipäiväisessä konferenssissa Lusakassa keskusteltiin erityisesti kehitysvammaisten koulutuksen ja työelämään sopeuttamisen edistämisestä, mikä kirjattiin myös konferenssin päätteeksi annettuun Lusakan julistukseen.

Julistus on yhdistelmä konferenssin osallistujien ja vammaisavustajien ajatuksista ja ehdotuksista. Siihen on myös kirjattu kehitysvammaisten kohtaamat keskeiset haasteet ja tarjotaan suosituksia toimenpiteiden täytäntöönpanolle. ■

Ihmisarvoinen työ hyvinvointivaltion perusta

Sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista tarvitaan globaalissa maailmantaloudessa, jotta köyhyys vähenee ja taloudellinen kasvu vauhdittuu, sanoo Kansainvälisen työjärjestön ILO:n väistynvä varapääjohtaja Kari Tapiola Työn Maailma -lehden haastattelussa. Tämän sanoman perille saaminen maailman johtajille on Tapiolan mukaan yksi ILO:n keskeisimmistä haasteista nyt ja tulevaisuudessa.

Runsaat kymmenen vuotta ILO:n varapääjohtajana toiminut Kari Tapiola arvioi, että ILO on onnistunut perustehtävässään työelämän kansainvälisten työnormien laadinnassa ja valvonnassa paremmin kuin yleisesti tiedetäänkään.

– Maailmassa ei juuri valmistella tai säädetä työlakeja ottamatta huomioon ILO:n sopimuksia ja niiden soveltamisesta annettuja tulkintoja, hän toteaa.

Kansainvälinen työjärjestö ILO perustettiin vuonna 1919 osana Kansainliittoa, mutta se ei hukkunut toiseen maailmansotaan johtaneisiin maailmanpolitiikan myrskyihin kuten kävi sen emojärjestölle. Päinvastoin, se nousi kuin feenix-lintu uuden maailmanpalon tuhkasta ja jo 1940-luvun lopulla ILO:n poliittinen ohjelma ja sopimukset loivat perustan demokraattisille hyvinvointivaltioille.

ILO voi menestyksestään Tapiolan mukaan kiittää paljolti kolmikantaista rakennettaan, jossa sekä hallitukset ja työmarkkinajärjestöt tasavertaisesti päättävät asioista saman pöydän ääressä. Se on tarjonnut erityisesti 1960-luvulta lähtien itsenäistyneille entisille siirtomaille keinon kehittää ja vakiinnuttaa työelämän pelisääntöjään ja yhteiskunnallista kehitystään. Epädemokraattiset järjestelmät ovat herättäneet myös työnantajat vaatimaan oikeuksiaan riippumattomaan toimintaan.

– ILO:n lisäksi ei ole olemassa muita yleismaailmallisia foorumeja, joissa työelämän kysymyksiä voitaisiin käsitellä maailmanlaajuisesti, hän muistuttaa.

Työelämän perusoikeudet on sisällytetty kahdeksaan jäsenvaltioita sitovaan yleissopimukseen, jotka koskevat sekä työnantajien että työntekijöiden järjestäytymisoikeutta, kollektiivista neuvottelutoimintaa ja lapsityön, pakkotyön ja työelämässä tapahtuvan syrjinnän kieltoa. ILO:n jäsenvaltiosta yli 90 prosenttia – muun muassa kaikki Euroopan maat – ovat ratifioineet nämä sopimukset.

Oikeudenmukaisuutta globalisaatioon

Tapiolan mukaan ILO:n suurin haaste on nyt, kuten on ollut kautta sen historian, vakuuttaa vallanpitäjät siitä, että taloudellinen kehitys edellyttää samanaikaista panostusta sosiaali- ja työllisyyspolitiikkaan. Paras keino köyhyyden poistamiseksi on luoda työtä ja toimeentuloa.

– Ellei työ ole ihmisarvoista ja anna tekijälleen ja hänen perheelleen riittävää toimeentuloa, talouskasvua ja kehitystä ei tapahdu, Tapiola painottaa.

Viime vuosina ILO on yhä näkyvämmän panostanut sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumiseen maailmantaloudessa. Vuonna 2009 se hyväksyi työkonferenssissaan yksimielisesti talous- ja rahoituskriisin seurauksia lievittämään tarkoitetun globaalin työllisyys sopimuksen, johon on kirjattu hallitusten, ay-liikkeen ja työnantajien yhteinen käsitys siitä, millä toimilla kriisiä on torjuttava. Vuotta aiemmin ILO oli hyväksynyt sosiaalista oikeudenmukaisuutta korostavan globalisaatiojulistuksen, joka pohjasi tasavallan presidentin Tarja Halosen ja Tan-

sanian silloisen presidentin Benjamin Mkapan johtaman globalisaatiokomission vuonna 2004 julkaisemaan raporttiin.

Tapiolan mukaan yrityksiä ei voida pakottaa sosiaalisesti vastuullisiksi, ellei valtiovallalla ole kykyä ja resursseja valvoa vastuun toteutumista. Jos maa ei pysty valvomaan lakiansa noudattamista, ratkaisu ongelmaan ei ole se, että valvonta siirretään yksinomaan yrityksille itselleen.

– En näe paljon järkeä siinä, että pukille tarjotaan kaalimaan vartijan roolia, ellei sitten sovita siitä, millä tavoin pukka saa sopivan provision valmiiksi kypsyneiden kaalien myynnistä markkinoilla, hän muistuttaa.

Lapsityö yhä yleistä

Kari Tapiola on toiminut ILO:n varapääjohtajana 1. heinäkuuta 1996 lähtien sekä vuodesta 1999 lähtien myös toimitusjohtajana vastuualueenaan työnormien valvontajärjestelmä, työelämän perusoikeudet, lapsityö sekä työkonferenssin ja ILO:n hallintoneuvoston sihteeristö, kun pääjohtaja muutti ILO:n johtoryhmän jäsenten tittelit toimitusjohtajiksi. Tapiolan lisäksi johtoryhmään kuuluu viisi muuta toimitusjohtajaa vastuullaan työllisyyttä, sosiaaliturvaa ja sosiaalista vuoropuhelua käsittelevät alueet sekä sisäinen hallinto ja kehitysyhteistyö.

Tapiola on ollut myös aktiivisesti mukana kehittämässä ILO:n lapsityönvastaista ohjelmaa, joka käynnistyi Saksan aloitteesta vuonna 1992. Nyt se on järjestön suurin yksittäinen avustushjelma, joka toimii yli 90 maassa. Suomi on avustanut ohjelmaa muun muassa tukemalla Pietarin ja Leningradin alueen katulapsihankkeita.

Tapiola myöntää, ettei lapsityön poistamisessa maailmasta ole edetty niin kuin vielä vuonna 2006 oletettiin. Tuolloin ILO asetti tavoitteeksi poistaa lapsille pahimmat ja erityisen vaaralliset työt vuoteen 2016 mennessä. ILO:n kesällä työkonferenssissa julkistamassa raportissa kuitenkin varoitettiin, että tavoite ei toteudu ilman erityisiä ponnistuksia.

– Talouskriisi on muuttanut prioriteettejä; heikommät jäävät ensimmäiseksi jalkoihin ja kriisin johdosta myös teollisuusmaiden antamat avustukset ovat vähentyneet, Tapiola toteaa.

Tapiolan mukaan valtiot eivät edelleenkään ole riittävän tietoisia lapsityön ongelmista, eivätkä ole siksi halukkaita sitoutumaan sen poistamiseen, vaikka keinot lasten riiston lopettamiseksi tunnetaan. Yksittäiset hankkeet ovat osoittaneet, miten menestys on mahdollista, mutta pelkästään niiden varassa ei yli 200 miljoonaa lasta saada pois vaarallisista ja laittomista töistä. Tarvitaan syvällisempi politiikan muutos, joka samanaikaisesti takaa yleisen ja riittävän koulutuksen kaikille alle työkäisille lapsille.

– Tosiasia on, että lasten työnteko voidaan lopettaa ja keinot tähän tiedetään jo tarpeeksi hyvin. Suomessa ja Pohjolassa lapsityö loppui aikanaan yleiseen oppivelvollisuuteen, Tapiola painottaa.

Kari Tapiola jäi virallisesti eläkkeellä ILO:n varapääjohtajan ja toimitusjohtajan tehtävistä 1. syyskuuta, mutta on yhä mukana ILO:n asiantuntijatehtävissä. Hän uskoo, että ILOa tarvitaan jatkossakin säätelemään työelämän pelisääntöjä.

– Niin kauan kuin työtä tehdään ja teetetään, ILOlla on roolinsa. Työn tekemisen ja organisoimisen muodot kehittyvät jatkuvasti, mutta keskeisten oikeuksien – työelämän ihmisoikeuksien – merkitys ei katoa, hän muistuttaa. ■

Suomen ILO-neuvottelukunta Pietarissa

Suomen ILO-neuvottelukunta vieraili 23. – 24. syyskuuta Pietarissa, jossa se tutustui muun muassa suomalaisvenäläiseen lähialueyhteistyöhön, suomalaisyritysten toimintaan Venäjällä ja ILO:n hankkeisiin työturvallisuuden edistämiseksi ja lapsityön vähentämiseksi.

Suomen ja Venäjän vilkkaasta lähialueyhteistyöstä kertoo se, että Suomen suurin konsulaatti sijaitsee juuri Pietarissa. Siellä työskentelee runsaat 200 henkilöä, joita tarvitaan erityisesti valtavan viisumihakemusruuhkan selvittelyyn.

– Viime vuonna me käsitelimme noin 525 000 viisumihakemusta. Tänä vuonna tämä luku tulee nousemaan 30 prosentilla, mikäli loppuvuonna hakemuksia tulee samassa tahdissa kuin tähän mennessä, konsuli **Paula Karppinen** kertoi Suomen ILO-neuvottelukunnan Pietarin vierailun aluksi konsulaatissa järjestetyssä pienimuotoisessa seminaarissa.

– Tietysti me myös edustamme Suomen etuja erityisesti täällä Luoteis-Venäjällä, autamme yrityksiä sopeutumaan tänne ja pidämme valtiovallan edustajana yllä Suomi-kuvaa täällä. Meillä on paljon sellaista sisältöosaamista, mitä ei muissa Suomen edustustoissa ole, hän selvitti.

Pietarissa sijaitsevat myös suomalaisyritysten kansainvälistymistä edistävien elinkeinoelämän yhteistyöjärjestöjen Finpron ja Fintran toimistot, joiden toiminnasta Venäjällä olivat seminaarissa kertomassa johtaja **Virpi**

Herranen Finprosta ja toimitusjohtaja **Elena Eybshits** Fintrasta.

– Suomalaisyritysten suurimmat ongelmat Venäjällä liittyvät paikallisten olojen tuntemiseen ja toimivien yrityskontaktien luomiseen, molemmat painottivat, mutta korostivat samalla, että Venäjän jatkuvasti kehittyvät ja muuttuvat markkinat tarjoavat myös lukemattomia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille.

Herranen otti esimerkin lastenhoitotarvikkeista, joiden kysyntä Venäjällä on uuden sukupolven myötä jatkuvasti kasvanut.

– Meidän on tunnettava kuluttajien tarpeet ja arvostukset, jotta me voimme niille markkinoida tuotteitamme, hän painotti.

Finpro, joka on suomalaisyritysten perustama yhteistyöjärjestö, tarjoaa jäsenyrityksilleen muun muassa markkinointiin ja sijoitustoimintaan liittyvää asiantuntija- ja konsulttipalveluja. Fintra, joka sekin on suomalaisen elinkeinoelämän omistama, on puolestaan keskittynyt erityisesti suomalaisyritysten kouluttamiseen ja valmentamiseen kansainvälisille markkinoille.

Suomen ILO-neuvottelukunta Nokian Renkaiden tuotantolaitoksen edustalla Vsevolozhkissa, Pietarin lähistöllä.

Sosiaaliturvaa yrityksille

Suomen ILO-neuvottelukunta sai kuulla myös ILO:n Venäjällä toteuttamista hankkeista, joita Suomikin on ollut aktiivisesti tukemassa. Yksi näistä on hanke, joka tähtää työturvallisuuden ja työterveyden parantamiseen erityisesti Koillis-Venäjällä.

– Suomi on muun muassa tukenut sosiaali- ja terveydenhuollon pilottihanketta, jossa on käytetty Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen ja sosiaali- ja terveysministeriön kehittämää onnettomuusriskien arviointimenetelmää, **Wiking Husberg** ILO:n Moskovan toimistosta kertoi.

Husbergin lisäksi hankkeesta kertoivat hankevastaavana Pietarissa toimiva **Marat Rudakov** sekä ammattiliittojen edustaja **Elena Paplaskuja**, jotka selvittivät paitsi hankkeen sisältöä, myös sen taustoja. Rudakovin mukaan keskeisin ongelma Venäjällä on se, että maalta puuttuu käytännössä kokonaan työsuojelupolitiikka niin kansallisella kuin yritystasollakin.

Valion Pietarin toimiston johtaja Mika Koskinen selvitti yrityksen toimintaa Venäjällä.

– Kun näin on, työntekijät tuntevat huonosti työsuojeluasioita. Useimmat ajattelevat, että ammattimies kyllä osaa välttää riskit, Rudakov selvitti.

Hän kertoi myös, että vaikka työtapaturmat venäläisyrityksissä ovatkin vähentyneet, niiden määrä on yhä silti hälyttävä. Paplaskuja puolestaan harmitteli sitä, että ammattiyhdistykset eivät ole toistaiseksi riittävästi tiedostaneet työsuojelun tarpeellisuutta.

– Koulutusta on tähän mennessä

järjestetty vain pienille ryhmille, eikä se ole siksi ollut kovin tehokasta, hän totesi.

Lapsityön ennaltaehkäisyä

Suomi on ollut myös mukana tukemassa ILO:n katulapsihanketta Pietarissa, joka käynnistyi jo vuosituhaten vaihteessa. Viime vuonna päättyneessä hankkeessa pyrittiin tarjoamaan kadulla eläville lapsille ja nuorille vaihtoehtoisia työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksia muun muassa erilaisten

työpajojen kautta.

ILO:n lapsityöhanketta esiteltyt **Rimma Kalinchenko** kertoi, että lapsityön vähentämisessä Venäjällä pyritään jatkossa panostamaan entistä enemmän ennalta ehkäisevään työhön. Hän kertoi ILO:n ja Pietarin yliopiston yhteistyönä Leningradin alueella tekemästä tutkimuksesta, jossa kadulla ja muissa vaarallisissa tai rikollisissa töissä elantonsa ansaitsevien lasten ja nuorten psyykinen ja fyysinen hyvinvointi havaittiin hälyttävän huonoksi.

– Jotta voimme vähentää lapsityötä, emme voi ainoastaan taistella lasten laittoman työnteon lopettamiseksi, vaan meidän on myös edistettävä perheiden sosiaalista hyvinvointia, autettava vanhempia saamaan työtä ja edistettävä nuorten työllistymistä normaaleilla työmarkkinoilla, Kalinchenko painotti.

Hän oli huolissaan erityisesti muualta Venäjältä ja Venäjän lähialueilta Pietariin muuttavista lapsista ja nuorista, joiden määrä on viime vuosina jatkuvasti kasvanut.

– Pietarissa on tällä hetkellä arviolta 50 000 lapsityöläistä, heistä monet muualta muuttaneita, Kalinchenko totesi.

Nokian renkaita lähes 10 miljoonaa

Sosialistijärjestelmän romahtaessa Venäjällä 1990-luvun taitteessa romahti myös maan valtiojohtoinen ammattiyhdistystoiminta, eikä se ole siitä vieläkään toipunut. Tämä tuli selkeästi esille Nokian Renkaiden tehtailla Vsevolozhkissa, Pietarin lähistöllä, jonne Suomen ILO-neuvottelukunta oli kutsunut tutustumiskäynnille.

Pääjohtaja **Andrej Pantioukhov**, joka esitteli vuonna 2005 käynnistyneitä tehdasta erinomaisella suomenkielellä, kertoi, että vain noin viitisen prosenttia tehtaasta 800 työntekijöistä kuuluu johonkin ammattiliittoon. Pantioukhovin mukaan järjestäytymiseen ei ole ollut tarvetta, koska tehdas huolehtii muutoinkin työntekijöistään.

– Tällä hetkellä Venäjällä on yritysten kesken kova kilpailu saada osaavia työntekijöitä, hän painotti.

Nokian Renkailla henkilökuntaa on pyritty sitouttamaan yritykseen tarjoamalla henkilöstölle parempia etuja kuin mitä Venäjän työlainsäädäntö edellyttää. Vaikka palkoista sovitaankin ilman yleisiä palkkaneuvotteluja, Pantioukhov

Pääjohtaja Andrej Pantioukhov esitteli Nokian Renkaiden teollisuuslaitosta Vsevolozhkissa Pietarin lähellä.

vakuutti niiden tason olevan kilpailukykyinen yleiseen palkkatasoon verrattuna. Yritys on lisäksi luonut koko henkilöstöä koskevan optiojärjestelmän ja rakentanut Hakkapeliitta-kylän, josta työntekijät voivat ostaa edullisin lainaehdoin asunnon.

Kiertokäynti tehtaalla osoitti, että kysymyksessä on nykyaikainen huipumoderni teollisuuslaitos, joka valmistaa tällä hetkellä noin 8 – 10 miljoonaa autonrengasta vuodessa. Pantioukhov kertoi, että työn tuottavuus Venäjän tehtaalla on noin 10 prosenttia korkeampia kuin mitä se on Suomen tehtailla, mikä johtuu osittain nykyaikaisen tehtaan teknisistä ja muista toimintaedellytyksistä sekä toimivista työoloista.

Valiolla haasteita Venäjällä

Suomen ILO-neuvottelukunnan toinen yritysvierailukohde oli tutustuminen Valion toimintaan Venäjällä, jonne se on markkinoinut maitotuotteita jo runsaat sata vuotta. Valion Pietarin toimiston johtaja **Mika Koskinen** kertoi, että jo aikanaan tsaarin hovissa tarjottiin Valion voita.

Valio markkinoi Venäjälle etupäässä juustoja, voita ja muita maitotuotteita, jotka on valmistettu Suomessa. Omaa sulatejuustotuotantoa varten Valiolla on tuotantolaitos Oblaskissa, Moskovan lähellä. Lisäksi sillä on yhteistyötä Hatshinassa sijaitsevan Galaktika-meijerin kanssa juoksevasa muodossa olevan Valio-jogurinin toimittamiseksi Venäjän markkinoille.

Koskinen kertoi, että viime kesän Venäjän kaupan ongelmia oli Valiolla osattu odottaa ja niihin oli osattu varautua ennakkoon.

– Ongelmat liittyivät siihen, että Venäjä on tiukentanut maitotuotteiden tuontia ja valmistusta kokevia lakejaan, koska se pyrkii nostamaan oma-varaisuusastetta 95 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä, hän selvitti.

Koskinen mukaan Valiolla on vankka asema Venäjän elintarvikemarkkinoilla, mutta haasteitakin on. Laajentaakseen markkinoita se tarvitsee uusia tuotantolaitoksia ja investointeja sekä raaka-maidon tuottajia. Valion Venäjän toiminnan liikevaihto on noin 30 miljoonaa euroa.

Tällä hetkellä Valion markkinointi- ja logistiikkapalveluissa Venäjällä työskentelee noin 300 henkilöä, joista vain kaksi on suomalaista. Työntekijöiden järjestäytymisaste on täälläkin heikkoa, mutta Koskinen vakuuttaa, että puute hyvistä työntekijöistä pitää palkat ja työehdot kilpailukykyisinä ja työntekijöiden vaihtuvuus on ollut vähäistä.

Vierailun päätteeksi neuvottelukunta kävi läheisessä O'Kej-hypermarketissa katsomassa, miten Valion tuotteet oli esillä marketin hyllyillä. Tarjolla oli venäläisen maun mukaista vähäsuolaista tai suolatonta voita, jogurttia, maitoa, erilaisia juustoja ja mehuja. ■

Aasia toipuu vauhdilla talouskriisistä

ASEAN-maat ovat selviytyneet yllättävän hyvin maailmanlaajuisesta talouskriisistä ja monet ovat jo saavuttaneet kriisiä edeltäneen talouskasvun, todetaan ILO:n tuoreessa raportissa, jossa on selvitetty ASEAN-maiden työllisyyttä ja sosiaalista kehitystä. Raportin mukaan monilla mailla on kuitenkin isoja haasteita kasvun vakauttamisessa, ammatillisen koulutuksen kehittämisessä ja tuottavuuden parantamisessa, mikäli ne aikovat kilpailla menestyksellisesti alueen parhaiten pärjävien maiden Kiinan ja Intian kanssa.

Kaakkois-Aasian yhteistyöjärjestöön ASEAN:in kuuluvat maat ovat ILO:n raportin mukaan selvästi hyötynneet yhteistyöstä järjestöön kuulumattomien Intian ja Kiinan kanssa, jotka ovat onnistuneet pitämään talouskasvunsa vakaina maailman talouskriisistä huolimatta. Maat ovat esimerkiksi pystyneet markkinoimaan tuotteitaan Kiinaan, joka on antanut maille myös elvytystukea.

Sen sijaan työn tuottavuus on useissa ASEAN-maissa edelleen heikkoa verrattuna Kiinaan ja Intiaan. Myös epävirallinen talous on kasvussa ja köyhien määrä lisääntyy koko ajan.

Ihmisarvioista työtä merimiehille

Kanadan hallitus on ensimmäisenä Pohjois-Amerikan valtiona ratifioimassa ILO:n kesällä 2006 työkonferenssissa hyväksymän yleissopimuksen, jolla halutaan turvata ihmisarvoiset työolot merimiehille. Eleen toivotaan kannustavan muitakin maita ratifioimaan sopimuksen, jotta se tulisi voimaan vuonna 2011, kuten sopimusta hyväksyttäessä edellytettiin.

Tullakseen voimaan sopimus on ratifioitava vähintään 30 maassa. Ratifiointiprosessi monissa maissa ennakoi, että riittävä määrä maita ratifioi sopimuksen määräaikaan mennessä. ■

Työpaikkoja talouden tervehtymisellä

Heti ILO:n kansanvälisen työkonferenssin jälkeen kesäkuun lopulla Torontossa, Kanadassa kokoontunut G20-maiden huippukokous oli samoilla linjoilla kuin vastikään päättynyt työkonferenssi. Talouden tervehtyttäminen edellyttää vahvaa taloudellista kasvua ja laadukkaita työpaikkoja, maailman johtajat totesivat julkilausumassaan.

Kokouksen päätavoitteena oli sopia yhteisesti toimista, joiden tarkoituksena on rakentaa viitekehys vahvalle,

Kuva: M. Crozet/ILO

– Työn tuottavuusongelmat merkitsevät vakavaa kilpailuhaastetta joillekin kehittyneimmille jäsenvaltioille. Kuitenkin työn tuottavuuden kasvu on ehto kestäväälle kasvulle ja sen myös pitäisi näkyä korkeampina palkkoina, lisäntyneinä työpaikkoina ja parempina työoloina, ILO:n talousasiantuntija **Gyorgy Szirazski** huomauttaa. ■

Kuva: M. Crozet/ILO

kestävälle ja tasapainoiselle kasvulle, kuten vuotta aiemmin Pittsburghissa pidetyssä huippukokouksessa oli sovittu.

–Toronton kokouksen poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset riippuvat paljolti siitä, toteutuuko tämä sopimus tasapainoisella tavalla kansallisella ja alueellisella tasolla, ILO:n pääjohtaja **Juan Somavia** totesi. ■